

ชรินทร์ พุกเกษม 2554: ผลของเชื้ออะโซสไปริลัมที่มีต่อการตรึงไนโตรเจนและการส่งเสริมการเจริญเติบโตของข้าวโพด ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ปฐพีวิทยา) สาขาปฐพีวิทยา
ภาควิชาปฐพีวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ชัชชัย มาลา, Ph.D.
97 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของเชื้ออะโซสไปริลัมในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยแบ่งเป็น 2 การทดลองคือ 1) การศึกษาประสิทธิภาพของเชื้ออะโซสไปริลัมในการตรึงไนโตรเจน การสร้างออกซิน และการละลายฟอสเฟต โดยวางแผนการทดลองแบบ completely randomized design จำนวน 4 ซ้ำ ประกอบด้วยเชื้ออะโซสไปริลัมจำนวน 15 ไอโซเลตและมีค่ารับที่ไม่ใส่เชื้ออะโซสไปริลัม (ค่ารับควบคุม) รวม 16 ค่ารับ เลี้ยงเชื้ออะโซสไปริลัมแต่ละไอโซเลตในอาหารเหลว N free Bromthymol blue เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการตรึงไนโตรเจน (3 และ 7 วัน) และการสร้างออกซิน (1, 2 และ 3 วัน) และใช้อาหารเลี้ยงเชื้อ Pikovskaya's broth เพื่อทดสอบประสิทธิภาพในการละลายฟอสเฟต (ทุก 8 ชั่วโมง) ผลการทดลองพบว่าเชื้อ ไอโซเลต LB₅ และ LB₁₀ มีการตรึงไนโตรเจนในอาหารเหลวที่ 3 วัน หลังการเลี้ยงเชื้อ สูงที่สุด (1.84 mg N/l) และไอโซเลต LB₅ และ LB₁₀ มีปริมาณการตรึงไนโตรเจนสูงที่สุด (2.64 mg N/l) หลังการเลี้ยงเชื้อ 7 วัน เชื้ออะโซสไปริลัมไอโซเลต LB₁₀ มีกิจกรรมของเอนไซม์ไนโตรจีเนสหลังการเลี้ยงเชื้อ 7 วัน สูงสุด (100.24 $\mu\text{mol C}_2\text{H}_4/100 \text{ ml/hr}$) เชื้ออะโซสไปริลัมไอโซเลต S₂₃ สามารถสร้างออกซินได้มากที่สุด ทั้งในวันที่ 1, 2 และ 3 หลังการเลี้ยงเชื้อ โดยมีออกซินในอาหารเลี้ยงเชื้อในปริมาณ 53.75, 31.85 และ 22.57 $\mu\text{g/ml}$ ตามลำดับ เชื้ออะโซสไปริลัมแต่ละไอโซเลตมีความสามารถละลายฟอสเฟตได้แตกต่างกัน โดยไอโซเลตที่มีแนวโน้มว่าละลายฟอสเฟตได้ดีกว่าไอโซเลตอื่น คือ LB₇, LB₉, S₄₂, LB₆ และ LB₈ ตามลำดับ และ 2) การศึกษาผลของเชื้ออะโซสไปริลัมในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของข้าวโพด โดยวางแผนการทดลองแบบ 2 \times 5 \times 4 factorial experiment in completely randomized design (CRD) จำนวน 4 ซ้ำ ประกอบด้วย 3 ปัจจัยคือ 1)การอบดิน 2) ไอโซเลตของเชื้ออะโซสไปริลัม และ 3)อัตราปุ๋ยไนโตรเจน การอบดินร่วมกับการใช้เชื้ออะโซสไปริลัมไอโซเลตต่างๆ และอัตราปุ๋ยไนโตรเจนมีผลต่อความสูงของข้าวโพดในสัปดาห์ที่ 4 และ 6 การใช้เชื้ออะโซสไปริลัมไอโซเลต LB₅ และ LB₁₀ ร่วมกับอัตราปุ๋ยไนโตรเจนที่ 5 kg N /rai มีแนวโน้มที่จะมีความสูงมากกว่าค่ารับที่ได้รับอัตราปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราที่สูงกว่า การใช้เชื้ออะโซสไปริลัมนั้นส่งผลให้กิจกรรมเอนไซม์ไนโตรจีเนสทั้งในดินและบริเวณรากพืชเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมของเอนไซม์ไนโตรจีเนสสูงสุดพบในค่ารับที่ใช้ดินไม่ฆ่าเชื้อร่วมกับเชื้อ LB₅ ร่วมกับปุ๋ยไนโตรเจน 5 kg N /rai (0.62 $\mu\text{mol C}_2\text{H}_4/100 \text{ g root/hr}$) การใส่เชื้ออะโซสไปริลัมไอโซเลตต่างๆทำให้มีปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในข้าวโพดสูงกว่าค่ารับที่ไม่ใส่เชื้อค่ารับการทดลองที่ใส่เชื้ออะโซสไปริลัมเพียงอย่างเดียวทำให้มีปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในข้าวโพดใกล้เคียงกับค่ารับการทดลองที่มีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตรา 10 kg N /rai